

Мала академія наук України

66

ТЕРИТОРІАЛЬНІ ВІДДІЛЕННЯ МАЛОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

**ДОВГІЙ
Станіслав Олексійович**

Президент
Малої академії наук України

Мала академія наук України (МАН України) — загальнодержавна багаторівнева система виявлення, відбору та розвитку обдарованих дітей, виховання майбутньої наукової, управлінської, інтелектуальної, творчої та духовної еліти України. МАН України активно сприяє нарощуванню інтелектуального потенціалу української молоді та вихованню її громадянської свідомості, відіграє важливу роль у розширенні та демократизації освітнього простору. На сучасному етапі освітня мережа МАН України охоплює 27 територіальних відділень, до складу яких входять понад 500 міських і районних відділень, близько 2,5 тис. наукових товариств учнів, понад 9 тис. секцій, гуртків та інших творчих об'єднань. Координацію роботи освітніх закладів МАН України здійснює Національний центр «Мала академія наук України» (НЦ «МАНУ»).

НЦ «МАНУ» організовує і забезпечує участь учнівської молоді у дослідницько-експериментальній, науковій, конструкторській, винахідницькій та пошуковій діяльності, сприяє формуванню інтелектуального капіталу нації, вихованню майбутньої наукової зміни. Вищим керівним органом МАН України є Президія, до складу якої входять видатні вчені, які є беззаперечними авторитетами в наукових колах. Діяльність Малої академії наук структурована за 12 науковими відділеннями, а саме: технічних наук; фізики та астрономії; економіки; математики; комп'ютерних наук; історії; мовознавства; літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства; філософії та суспільствознавства; наук про Землю; хімії та біології; екології та аграрних наук. Відділення розділені ще на 63 секції, які охоплюють майже всі напрями природничих, точних і гуманітарних наук. Мала академія наук щорічно залучає до наукової роботи понад 250 тис. школярів. Ефективність науково-освітньої діяльності НЦ «МАНУ» і територіальних відділень МАН України забезпечується належним кадровим складом. Кількість педагогів, які виховують майбутніх учених в установах МАН України, становить понад 6,5 тис. педагогічних і науково-педагогічних працівників, серед яких 1,5 тис. викладачів — кандидати наук, 300 — доктори. Водночас щороку до різноманітних науково-освітніх проектів і численних інтелектуальних заходів МАН України залучаються ще близько 16 тис. освітян. НЦ «МАНУ» систематично проводить масові заходи різного рівня. Найбільш вагомим і популярним серед них є Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України. Заходи НЦ «МАНУ» різнопланові як за формою, так і за тематикою — конференції, конкурси, олімпіади, виставки, фестивалі, семінари тощо. Заслужений авторитет серед учнів, педагогів і батьків мають освітні про-

екти НЦ «МАНУ», зокрема Всеукраїнські очно-заочні та літні наукові профільні школи МАН України. Навчання у цих школах дає змогу інтегрувати обдарованих дітей із різних регіонів України в інтелектуальний простір провідних вишів та наукових установ. Велику популярність серед юних дослідників і педагогів має міжпредметний лабораторний комплекс НЦ «МАНУ» «МАНЛаб», який спеціалізується на дослідженнях у галузях природничого напрямку (фізика, хімія, біологія, географія, астрономія) і пропонує школярам допомогу як у стаціонарному, так і дистанційному режимах. Ефективність роботи цього лабораторного комплексу забезпечується якісним обладнанням українських і провідних світових виробників — «Phywe», «Fourier», «National Instrument», «Celestron» та ін. Значну увагу НЦ «МАНУ» надає підготовці та перепідготовці вчителів природничих дисциплін загальноосвітніх навчальних закладів у напрямі реалізації наукової освіти (STEM-освіти). Виконання поставленого завдання здійснюється шляхом проведення деталізованих тренінгів із використанням сучасного навчального обладнання, програмного забезпечення та мережних ресурсів, організації дистанційних консультацій та вебінарів, а також залучення провідних педагогів до програм міжнародного стажування у науково-дослідницьких лабораторіях світу. НЦ «МАНУ» плідно співпрацює з Національною академією наук України, провідними вишами, а також веде активну діяльність, спрямовану на розвиток відносин із зарубіжними навчальними та науково-дослідницькими установами, науковими організаціями та фондами, бере участь у низці міжнародних проектів.

Міжнародна діяльність НЦ «МАНУ» спрямована на інтеграцію дослідницько-експериментального напрямку поза шкільну Україну в європейський та світовий освітній простір. Заклад продовжує ефективну співпрацю з провідними науковими установами світу, з-поміж яких — Європейський центр ядерних досліджень (CERN, Швейцарія), Аргонська національна лабораторія (США), Експериментальна лабораторія для молоді «XLab» (Німеччина), науково-освітні установи Франції, Литви, Польщі тощо. Учні МАН України беруть активну участь у міжнародних конкурсах та конференціях (Міжнародна конференція юних дослідників (ICYS), Міжнародна конференція молодих учених Європейського Союзу (EUCYS), Міжнародна олімпіада екологічних проектів INESPO, Міжнародний конкурс Genius Olympiad, Всесвітній конкурс наукових та інженерних досягнень школярів Intel ISEF тощо), де демонструють високий рівень навчальних досягнень. Особлива увага НЦ «МАНУ» надається розбудові Міжнародного центру дитячої наукової творчості MANLAB.CAMP (Пуща-Водиця, м. Київ), на базі якого будуть створені усі необхідні умови для навчання, проживання, харчування, дозвілля та оздоровлення талановитих дітей з України та інших країн. Перша черга об'єкту введена в експлуатацію та вже приймає школярів з усієї України. На території центру буде розміщена найпотужніша учнівська лабораторія Східної Європи. Сьогодні розпочата процедура надання зазначеному об'єкту статусу закладу II категорії під егідою ЮНЕСКО. На сучасному етапі МАН України відіграє визначальну роль у формуванні наукової еліти нації. Реалізовані в її межах освітні проекти, заходи та ініціативи створюють простір для професійного самовизначення, самореалізації та соціалізації обдарованої молоді.